

Janković, Janko (1874–1929), učitelj u Novigradu Podravskom; nakon završetka Tečaja za učitelje gimnastike u Zagrebu, predaje na gimnaziji u Bjelovaru. God. 1905 je prednjak, a kasnije i starješina Hrvatskog sokola u Bjelovaru. Njegovom zaslugom, 1911, podignut je u Bjelovaru Hrvatski sokolski dom (danas dom DTO Partizan).

Janković, Mihailo-Mika (1911–77), inž. arhitekture. Projektirao: Stadion JNA u Beogradu (s K. Popovićem) i Stadion za male sportove Tašmajdan u Beogradu (s. U. Bogunovićem), na kojem je naknadno po njegovim nacrtima izveden otvoreni i zatvoreni plivački bazen i višestazna automatska kuglana, hotel, restoran i dr.

Janković, Veljko (1923), dipl. pravnik; sp. radnik. Do Aprilskog rata bio član sok. organizacije u Bjelovaru; nakon Oslobođenja jedan od osnivača i član Gimnastičkog društva, odn. DTO Partizan u Bjelovaru i njegov prvi predsjednik (1953) te jedan od gl. organizatora brojnih manifestacija te organizacije. Dobitnik Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1981).

Janković, Vladimir (1903–79), sveuč. profesor, dr. pedagoških nauka. Inicijator za izgradnju Srednjoškolskog igrališta u Klaićevoj ulici u Zagrebu i protagonist velikog rukometa (1933–39). Član uprave Saveza sportskih saveza Jugoslavije i Jugoslavenskog olimpijskog odbora. Poslije rata profesor pedagogije na Višoj školi za fizičku kulturu, zatim na Katedri za tjelesni odgoj (Više pedagoške škole u Zagrebu (sistem dvopredmetnog studija); 1958–74 profesor pedagogije na Filozofskom fakultetu u Zadru. Dobitnik nagrade »Ivan Filipović« (1971) i počasni član Pedagoško-književnog zbora Hrvatske (1974). Napisa: *Razvojni stupnjevi učenika*, Zagreb 1947; *Fizički odgoj školske omladine u periodu puberteta*, Zagreb 1948; *Analiza osnovnih pojmova i naziva u fizičkoj kulturi*, Beograd 1954; *Slobodno vrijeme u suvremenoj pedagoškoj teoriji i praksi*, Zagreb 1967 i 1973, i dr.

Janković, Zoran (1940), dipl. inž. kemije; reprezentativac u vaterpolu sa 187 nastupa, član APK Mladost (Zagreb) i JVK Partizan (Beograd), zaslužni sportaš Jugoslavije. Sudjelovao na PE: 1966 u Utrechtu (III mjesto), 1970 u Barceloni (III); na OI: 1964 u Tokiju (III), 1968 u Ciudad México (I) i 1972 u Münchenu (V).

Jano, Vittorio (1891–1965), tal. konstruktor sp. automobila: Alfa Romeo P2 i P3 (jednosjedi), 1500, 1750 i 2900, Lancia D 50 i sp. automobila Lancia Aurelia.

Janošević, Dragoljub (1923), šah. velemaistor i novinar; naslov velemaistora osvojio 1965. Postigao je niz uspjeha na međ. turnirima (Budimpešta 1963, 5; Harkov 1966, 2; Vršac 1969, 1; Bari 1970, 1).

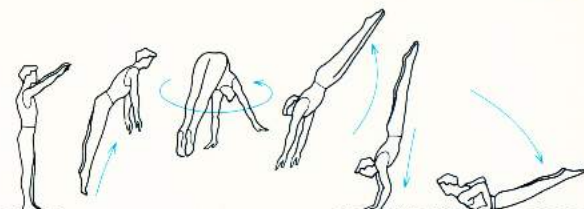
Janša, Janko (1900), skijaški učitelj i reprezentativac, sudionik na zimskim OI 1928 (29. u skijaškom trčanju na 50 km); osnivač i vođa skijaške škole SK Ilirija u Planici (1933–41).

Janša, Joško (1902–60), reprezentativac i višestruki prvak Jugoslavije u skijaškom trčanju; sudjelovao na zimskim OI 1928 u natjecanju skijaša trkača na 18 i 50 km.

Jany, Alexandre-Alex (1929), franc. reprezentativac u plivanju; prvi na PE 1947 i 1950 na 100 i 400 m slobodno. God. 1947 premašio SR na 100 m slobodno (56,2 sek). Anketom ISK izabran za najboljeg sportaša svijeta za 1947.

Janz, Karin (1952), reprezentativka Njemačke DR u sp. gimnastici, na OI 1972 prva na dvovisinskim ručama i preskoku konja, druga

JAPANSKI SKOK

JARAMA, auto-moto trkalište (dolje i desno)

u višebiju pojedinačno i ekipno; na OI 1968 druga na dvovisinskim ručama, treća u višebiju ekipno; na PS 1970 druga u preskoku konja, prva na dvovisinskim ručama, druga u višebiju ekipno; na PE 1967 druga na dvovisinskim ručama; na PE 1969 prva u višebiju, preskoku konja, na gredi i dvovisinskim ručama, druga u vježbi na tlu.

japanski kralj, stil slobodnog načina plivanja prilagođen konstitucijskim osobinama Japana. Plivač leži u vodi horizontalno s lagano uvinutim tijelom. Naglasak udara nogom je odozgo prema dolje. Tehnika disanja je specifična; plivač okreće glavu u stranu tek kad ruka, na koju stranu diše, završi zaveslaj kao vodom. To je udisaj ispod ruke, što je kasnije preuzela tehnika univerzalnog kralja.

japanski lelujavi servis, odbojka: jedan od načina lelujavog servisa koji se izvodi po sličnom principu kao estonski servis, samo bez dodavanja rotacije lopti.

japanski salto, sp. gimnastika: element na ručama; vježbač iz njih u potporu o podlaticama izvodi zanjihom upor i odmah salto naprijed sklonjenim tijelom ponovno do zanjih u upor bočno.

japanski skok, sp. gimnastika: element iz vježbi na tlu; iz stava spetnog sunožnim odrazom skok zamahom rukama u zaručenje i pretklonom trupa na ruke do stava o šakama ili u pavaljku naprijed. Može se izvesti i okretnom oko uzdužne osi tijela za vrijeme leta (vijak).

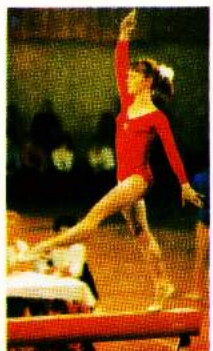
Japetić, Planinarsko društvo, osn. 1923 u Samoboru. Članovi društva izgradili su niz planinarskih kuća u Samoborskom gorju, organizirali »Memorijal Janko Mišić«, osnovali Planinarski muzej i dr.

jarac, kuglanje: naziv za čunjeve na pozicijama 1, 4 i 6.

Jarama, auto-moto trkalište u blizini Madrida (španj.). Circuito permanente de Jarama, izgrađeno 1967; duž. staze 3,404 km, najmanja šir. 9 m. Od 1970 na njemu se održavaju natjecanja za GP Španjolske.

jarbol, [1] jedrenje: vertikalna oblica na jedrilici na koju se razapinju jedra; preko j. se

porivna sila vjetra iz jedara prenosi na trup jedrilice. J. je isprva bio obradeno deblo stabla, zatim lijepljen od dasaka i šupali, a u novije vrijeme je najčešće cijev od aluminijskih legura. Obično ima utore za porubnik jedra. J. se uprje oputom, koju čini leto, pripone i zaputka. Osim upelih, postoje i samostojeći j. (npr. na jedrilicama klase Finnac i Laser); [2] logorovanje: drveni stup u središnjem dijelu svakog većeg logorišta, na kojem se podiže i spušta zastava. Najbolje je suho, ravno crnogorično drvo, vis. 3–20 m, na čijem je vrhu pričvršćen metalni kolutić, kroz kojeg se uvuče tanko najlonsko užje radi podizanja i spuštanja, odn. pričvrćenja zastave. J. se ukopava u zemlju desetim dijelom svoje ukupne dužine, a za podizanje potrebno je nekoliko drvenih raskli duž, oko 5 m, užje oko 30 m, daska duž. oko 150 cm i šir. 30 cm (po kojoj će jarbol klizati u ležište), nekoliko drvenih oblica duž. 120 cm, debljine 8–10 cm, za nabijanje zemlje oko j. i nešto kamenja; može se usidriti s užadi na tri kraka. Ne preporuča se metalni j. zbog opasnosti od groma; [3] planinarstvo: dio opreme za gorsku službu spašavanja; dugačka drvena motka o koju se objesi, u ležećem položaju u vreći za spavanje ili umotan u ceraču, ozlijeđeni planinar. Nose je dva spasavaoca na ramenima; služi za transport po vrlo uskim stazama; [4] speleologija: složivi metalni pribor uz pomoć kojeg se

K. JANZ